

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 1176

din 16 Decembrie 2009

Sub nr.2208/IJ/1876/SIJ/2009, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii Raportul privind controlul tematic pe distribuirea aleatorie a cauzelor în sistemul informatic ECRIS.

Analizând rezultatul verificărilor efectuate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin Hotărârea nr. 664/24.09.2009 a Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus efectuarea de către Inspecția Judiciară a unui control tematic, la toate instanțele de judecată, care să aibă drept obiect verificarea modului de distribuirea aleatorie a cauzelor prin sistemul ECRIS.

Controlul a avut următoarele obiective: verificarea cauzelor repartizate manual; verificarea dosarelor șterse și reînregistrate sub același număr; verificarea situațiilor de modificare a tipului de termen utilizat în procedura de repartizare, a neconcordanțelor dintre data înregistrării în sistem a cauzelor, data menționată ca fiind dată a înregistrării, și data repartizării, precum și cererile introduse în mod repetat de aceeași parte.

Cu privire la *verificarea cauzelor repartizate manual*, Secția pentru judecători a avut în vedere raportul cuprinzând totalitatea cauzelor repartizate manual în perioada de referință, date preluate din bazele de date ale instanțelor.

Verificările efectuate prin sondaj au evidențiat faptul că la toate instanțele, în general, au fost respectate dispozițiile regulamentare privind repartizarea aleatorie a cauzelor. Astfel, se repartizează manual dosarele ce vizează cauze disjuncte, cauze trimise spre rejudecare conform art. 99 alin. (6) din Regulament, dosarele având ca obiect reexaminare amendă judiciară, cereri având ca obiect ajutor public judiciar, cereri accesorii, cauze având ca obiect suspendarea provizorie precum și cauze având ca obiect îndreptare eroare materială.

Totodată, în unele situații, repartizarea manuală a fost efectuată pe baza hotărârii Colegiului de conducere al instanței prin care s-a stabilit modul de planificare a completelor și a asigurării serviciilor de permanență, determinând astfel ca dosarele înregistrate să fie repartizate direct completului care asigură serviciul respectiv (de ex: la propunerile de arestare preventivă, investiții).

Secția pentru judecători constată că au existat situații în care unele cereri au fost repartizate manual persoanei însărcinate cu un anumit gen de atribuții, cum ar fi, de pildă, cele de competența președintelui instanței.

Astfel, Secția reține că pentru fiecare cauză repartizată manual există o justificare, explicată în procesele verbale –întocmite pentru fiecare dosar și nu au fost situații în care să se constate că decizia de a fi repartizat manual dosarul a avut la bază criterii neobiective, care să sugereze dirijarea dosarului către un anumit complet.

Verificarea dosarelor șterse și reînregistrate sub același număr reprezintă modificări în procedura de repartizare aleatorie, determinate de erori de înregistrare a datelor în programul Ecris, cum ar fi: calificarea greșită a cererii sau a stadiului procesual, omisiunea selectării mențiunii „cauze cu arestați”, ori generarea greșită a numărului unic de dosar ca urmare a unei erori de operare, cel mai frecvent motiv constituindu-l menționarea greșită a obiectului cauzei.

De regulă, modificările aduse repartizării aleatorii sunt evidențiate în programul informatic și se întocmesc procese verbale în conformitate cu prevederile art. 95 alin.(9) și (10) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, excepțiile fiind

menționate în cuprinsul raportului, însă Secția reține că nu s-a constatat existența unor elemente exterioare care să conducă la concluzia existenței unor erori cu premeditare.

Cu privire la *verificarea cauzelor în care a fost șters termenul*, Secția pentru judecatori constată că au fost identificate pe baza rapoartelor informatice situații în care a avut loc operațiunea de ștergere a termenelor acordate automat prin sistemul informatic, ca urmare a unor cauze multiple, atât umane, cât și tehnice, respectiv: cauza a fost repartizată aleatoriu, deși trebuia ca acesta să revină la completul inițial, dosarele fiind trimise spre rejudecare la completul inițial investit sau dosare disjuncte ori a fost repartizat unui complet fără specializarea respectivă; erori materiale de preselecție a obiectului; din eroare au fost deschise complete; erori ce provin în situațiile loturilor de dosare; stabilirea greșită a unor complete de judecată în zile în care nu are termene de judecată, fiind vorba de ședințe alternative în zilele săptămânii, iar alocarea completelor se efectuează în mod global (tehnic, prin bifarea căsuței specifice); configurarea greșită la planificarea anuală fără a se observa că unele zile sunt stabilite, prin dispoziții legale, ca zile nelucrătoare.

Și cu privire la acest tip de intervenție în sistemul informatic Secția pentru judecatori a constatat că instanțele, de regulă, întocmesc procese verbale prin care menționează cauza acestor intervenții, nefiind constatate elemente exterioare care să conducă la concluzia existenței unor erori cu premeditare.

În *verificarea situațiilor de modificare a tipului de termen utilizat în procedura de repartizare aleatorie* a fost analizat un raport care indica dosarele în care, pe parcursul anului 2009, au fost utilizate alte tipuri de termene decât cele asociate în prezent obiectelor.

Din datele furnizate de către Inspekția judiciară, Secția reține că există indicii restrânse în această privință, în condițiile în care raportarea nu este făcută la tipul de termen asociat obiectului respectiv la momentul repartizării dosarului, ci la tipul de termen utilizat în prezent pentru acel obiect. De asemenea, raportul indică numai modificările aduse prin utilizarea unui termen având o altă denumire nu și modificarea intervalului real al fiecărui tip de termen (zile start și zile stop).

Totodată, pentru instanțele care nu au asociat tipul de termen fiecărui obiect din modulul de administrare nu au putut fi oferite nici un fel de informații.

Prin nota nr. 2104/IJ/1708/SIJ/2007, însoțită de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din 08.11.2007, au fost adoptate o serie de proceduri necesare unei utilizări corespunzătoare a programului de repartizare aleatorie.

Astfel, colegiile de conducere ale instanțelor, cu consultarea personalului Biroului informatic, urmau să adopte o procedură de modificare a parametrilor utilizați în repartizarea aleatorie, avându-se în vedere următoarele recomandări:

- tipul de termen alocat fiecărui obiect în parte trebuie să fie atașat din modulul de administrare, astfel încât să fie generat automat de către program la crearea dosarului, în momentul selectării obiectului;
- trebuie eliminat dreptul utilizatorului de acces la interfețele care permit modificarea parametrilor de repartizare aleatorie ai unui dosar;
- modificarea parametrilor trebuie să fie precedată de o operațiune eșuată de repartizare aleatorie, cu listarea paginii cuprinzând rezultatul repartizării, din care să rezulte inexistența unei ședințe și a unui complet care să îndeplinească condițiile de repartizare pentru dosar;
- modificarea parametrilor de repartizare aleatorie trebuie realizată prin mărirea încărcăturii tuturor completelor și/sau a tipului de termen alocat unui obiect, din modulul de administrare, creându-se pentru toate dosarele aceleași condiții de repartizare aleatorie;
- să stabilească prin hotărârea de colegiu condițiile și limitele în care poate fi majorat sau înlocuit un tip de termen alocat unor categorii de obiecte;
- judecătorul desemnat să supravegheze activitatea de repartizare aleatorie urmează să încheie un proces verbal cuprinzând motivele care au impus efectuarea modificărilor și schimbările concrete ce urmează a fi aduse parametrilor de repartizare aleatorie, în concordanță cu hotărârea colegiului de conducere;
- un exemplar al acestui proces verbal se transmite Biroului informatică al instanței în vederea efectuării modificărilor solicitate;
- procesele verbale și listingerile privind operațiunile eșuate de repartizare aleatorie se păstrează împreună cu listingerile privind repartizarea aleatorie a cauzelor.

Secția pentru judecători, constatând că aspectele sus-menționate au fost comunicate tuturor curților de apel încă din luna noiembrie 2007, a analizat și

modalitatea de punere în practică a acestor recomandări, având la dispoziție relațiile solicitate instanțelor și constatările Inspecției judiciare.

Instanțele care asociază tipurile de termen din modulul de administrare, procedează, de regulă, la listarea paginii care să ateste eșuarea operațiunii de repartizare aleatorie și încheierea unui proces verbal care să ateste modificarea tipului de termen.

Modificarea tipului de termen se realizează, însă, individual, pentru fiecare dosar în parte, contrar recomandărilor cuprinse în nota de mai-sus, ceea ce limitează controlul asupra operațiunilor derulate de greșier și pot afecta repartizarea aleatorie prin reducerea numărului completelor care îndeplinesc criteriile.

Neasocierea tipului de termen fiecărui obiect din modulul de administrare și modificarea tipului de termen pentru fiecare dosar în parte creează condițiile utilizării unor tipuri de termene diferite pentru același obiect, ceea ce este de natură a afecta repartizarea aleatorie.

De asemenea, stabilirea tipului de termen folosit în funcție nu numai de obiect, dar și de diferite împrejurări ale cauzei, utilizată la nivelul instanțelor care nu alocă un termen pentru un obiect, afectează procesul de repartizare aleatorie, putând limita numărul de complete care îndeplinesc criteriile.

Incidental, au fost constatate și situații în care, în situația blocării repartizării aleatorii, se procedează la mărirea încărcăturii unui singur complet, căruia îi va fi repartizată cauza.

Astfel, analiza datelor existente în sistemul ECRIS a scos la iveală o practică neunitară la nivelul instanțelor în modalitatea de asociere a termenului de repartizare, fiind constatate trei metode: practica asocierii manuale a intervalului de repartizare, pentru fiecare dosar în parte, practica folosirii acelor termene asociate obiectelor și sistemul mixt, o combinație a celor 2 practici menționate anterior.

Prin urmare, Secția apreciază că se impune uniformizarea practicii și eliminarea acestei modalități ca posibilă metodă de eludare a sistemului.

Verificarea neconcordanțelor dintre data înregistrării în sistem a cauzelor, data menționată ca fiind dată a înregistrării și data repartizării a evidențiat situații de necorelare a datei înregistrării cu data repartizării la mare parte dintre instanțe, cele mai mari diferențe

existând, de regulă, în cazul în care în privința dosarului au fost efectuate mai multe operațiuni de repartizare, după ștergerea termenului.

Secția reține că, în măsura în care, în intervalul de timp între data înregistrării și data repartizării acestor dosare, au fost efectuate operațiuni de repartizare a altor cauze, nu a mai fost respectată regula privitoare la repartizarea dosarelor în ordinea înregistrării, conform art. 95 alin.4 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

De asemenea, au fost identificate, relativ frecvent, și situațiile de necorelare dintre data formării dosarului și data introducerii lui în sistem, ceea ce poate avea drept cauze fie crearea cu întârziere a dosarului în sistem informatizat, fie modificarea datei reale de introducere a cererii.

Totodată, au fost constatate situații în care data formării dosarului este ulterioară datei introducerii lui în sistemul informatic .

Secția constată că, în ambele împrejurări repartizarea aleatorie este afectată, intervalul de repartizare raportându-se la data formării dosarului, fiind necesare următoarele măsuri tehnice: utilizarea aceluiași sistem de asociere a termenelor, la toate instanțele; asocierea termenului la obiectul dosarului; modificarea termenului prestabilit asociat obiectului doar printr-un proces verbal în care să fie descrisă necesitatea acestei operații; modificarea aplicației ECRIS astfel încât, la modificarea parametrului termen asociat unui dosar cu un anumit obiect, într-o anumită zi, celelalte dosare repartizate în aceeași zi cu același obiect, să aibă același termen asociat.

În privința *cererilor introduse în mod repetat*, Secția reține că la momentul analizei efectuate de către Inspekția judiciară, instrumentele informatice utilizate n-au oferit posibilitatea identificării certe a unor astfel de situații, însă această modalitate există ca posibilitate.

Având în vedere că accesul la justiție nu poate fi limitat, pentru evitarea posibilității de eludare a repartizării aleatorii prin folosirea acestei metode, Secția consideră că este necesar ca sistemul ECRIS să fie îmbunătățit, prin includerea unor cerințe funcționale (atribuție în sarcina Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești), respectiv transmiterea automată spre analiză a cererilor susceptibile de a fi introduse în mod repetat, prin interpretarea fazilogică a informațiilor introduse în sistem: obiectul cererii, părțile implicate în dosar, integritatea părții/avocatului care a depus cererea,

intervalul depunerii cererilor și posibilitatea transmiterii manual spre analiză a cererii de către operator, în condițiile în care are suspiciunea că a fost introdusă în mod repetat.

De asemenea, Secția constată că, în urma *analizei datelor existente în sistemul ECRIS la nivelul instanțelor, s-a identificat existența unor situații în care părțile au fost introduse după repartizarea dosarului (justificarea fiind volumul mare de activitate), modalitate de lucru ce ar putea reprezenta o posibilitate de eludare a sistemului de repartizare aleatorie.*

Prin urmare, pentru unificarea practicii și pentru eliminarea posibilității de eludare a sistemului, prin modalitatea asocierii ulterioare a părților, Secția apreciază că se impune o modificare a aplicației ECRIS, în sensul imposibilității repartizării aleatorii a dosarului dacă nu au fost respectate anumite condiții, respectiv, pentru dosarele introduse pentru prima dată în sistemul ECRIS, a cel puțin unei părți, în cazul dosarelor penale și a cel puțin două părți, în contradictoriu, în cazul celorlalte dosare.

Pentru un control preventiv al modului de repartizare a dosarelor prin sistemul ECRIS, Secția pentru judecatori apreciază că este necesară utilizarea de către judecătorii desemnați cu gestionarea activității de repartizare aleatorie a cauzelor, a unor instrumente de control a modalității de repartizare, altele decât cele existente în momentul de față în sistemul ECRIS, respectiv *aplicația IJRep*, folosită cu ocazia controlului tematic și întocmirea de procese verbale în situația în care se impune actualizarea (adăugare, modificare, ștergere) graficului de ședință (Repartizarea completelor pe ședințe), în care să fie descrisă necesitatea acestei operații (în situația în care. s-au șters chiar ședințe de judecată).

Totodată, Secția apreciază că este necesară menținerea contului de acces la aplicația ECRIS, pentru Inspekția Judiciară, în vederea accesării aplicației direct din sediul acesteia, în vederea efectuării unor verificări eficiente, dar și o completare a Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești cu dispoziții care să răspundă cerințelor de mai-sus, sens în care urmează a fi sesizată Direcția legislație, documentare și contencios.

Față de aspectele analizate, Secția apreciază că impune inserarea unor dispoziții în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești pentru personalul IT din cadrul instanțelor, care să reglementeze operațiile de intervenție autorizate în sistemul

ECRIS, dar și sesizarea Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești cu privire la modificările aplicației ECRIS.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 40 lit. k) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Aprobă raportul privind controlul tematic pe distribuirea aleatorie a cauzelor prin sistemul informatic ECRIS, acesta urmând a fi comunicat tuturor instanțelor în vederea unificării practicii în activitatea de repartizare aleatorie a cauzelor.

Art. 2 – Dispune menținerea controlului de acces la aplicația ECRIS pentru Inspekția Judiciară, în vederea accesării aplicației direct din sediul acesteia, în vederea efectuării unor verificări eficiente.

Art. 3 – Dispune înaintarea actului de control Direcției legislație, documentare și contencios pentru analiză în cadrul Comisiei Juridice a Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea efectuării de propuneri privind modificarea dispozițiilor Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, în raport de constatările din cuprinsul Raportului.

Art. 4 – Dispune utilizarea de către judecătorii desemnați cu gestionarea activității de repartizare aleatorie a cauzelor a aplicației IJRep, ca instrument de control a modalității de repartizare.

Art. 5 – Apreciază necesară inserarea unor dispoziții în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești pentru personalul IT din cadrul instanțelor, care să reglementeze operațiile de intervenție autorizate în sistemul ECRIS.

Art. 6 – Dispune sesizarea Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești cu privire la modificările aplicației ECRIS.

Art. 7 – Prezenta Hotărâre a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii cu nr.1176/16.12.2009 se comunică Inspecției Judiciare și conducerii instanțelor, în vederea aducerii la cunoștință și luării măsurilor corespunzătoare.

Data în București, la data de 16 Decembrie 2009

Președinte,

Judecător Viorel Virgil ANDRĂEȘ

